

Uit: F.K. van Iterson, red., *Parlement en kiezer. Jaarboekje 1937 – 1938*, Den Haag, 1937, 75-77.

CHRISTELIJK-DEMOCRATISCHE UNIE

VERKIEZINGSPROGRAM 1937

De C.D.U. beseffende, dat de moeilijkheden van deze tijd niet in de eerste plaats van economische doch van moreele aard zijn en slechts door toepassing der Christelijke beginselen kunnen worden opgelost, streeft naar een politiek, getoetst aan de normen van het Evangelie.

Zij wil onze samenleving in overeenstemming brengen met de eischen van Gods Wet; zij is van meening, dat de Overheid daarbij een belangrijke taak heeft ter beteugeling van de uitingen van zelfzucht op maatschappelijk terrein, ter handhaving der gerechtigheid en ter bescherming van het sociaal zwakke.

Mitsdien wenscht de C.D.U. voor de komende vier jaren een politiek beleid, dat streeft naar verwerkelijking van de navolgende punten:

Actieve welvaartspolitiek.

1. Maatregelen tot ordening van voortbrenging en verdeling om deze meer in dienst te stellen van de gemeenschap.
2. Bestrijding der werkloosheid door uitvoering van werken in sneller tempo en grooter omvang dan thans geschiedt; verkorting van arbeidsduur; vervroegde pensionneering en, waar noodig, maatregelen tot ondervanging van de bezwaren, verbonden aan een te snelle mechanisatie.
3. Vaststelling van garantieprijs voor landbouw-, veehouderij- en tuinbouwproducten op een zoodanig peil en onder zoodanige voorwaarden, dat een redelijke beloning voor boer en landarbeider, en vermeerdering van werkgelegenheid gewaarborgd zij, terwijl daarnaast een matige rente en pacht betaald moet kunnen worden.
Geen vernietiging van voedingsmiddelen, ter opdrijving van de prijs.
4. Regeling van het bank- en credietwezen. Bevordering der industrialisatie.
5. Hulp aan kleine zelfstandigen, die in bijzondere mate slachtoffer van de crisis zijn, o.a. schippers, visschers en neringdoenden.
6. Wettelijke verlaging van de druk van huren, pachten en renten.
7. Het bevorderen van de bouw van goede volkswoningen, met name door gemeente- en verenigingsbouw.
8. Het zoo goed mogelijk benutten van de door devaluatie ontstane mogelijkheden tot bevordering van onze volkswelvaart, o.a. door uitbreiding van de consulaire en andere voorlichtingsdiensten ten behoeve van onze internationale handel.

Rechtvaardige verdeling van lasten en middelen.

9. Herziening van het belastingstelsel in de richting van het beginsel naar draagkracht, zoodat er een billijke verhouding komt tusschen de druk der directe en indirecte belastingen. Sterker toepassing van progressie bij de directe belastingen en inzake de indirecte belastingen vermindering van de belastingen op de artikelen voor levensonderhoud in engere zin en, in verband daarmee verhooging van de belastingen

op luxe voorwerpen en niet noodzakelijke verbruiksartikelen. Een progressieve crisisbelasting; heffing op de reserveeringen der N.V. en verhooging der successiebelastingen.

10. Opheffing van het bankgeheim.

Afschaffing der cumulatie, speciaal voor betere inkomens. Wettelijk verbod van waarneming en uitoefening van nevenbetrekkingen en bedrijven door behoorlijk vastbezoldigden en gepensioneerden, ook in particuliere bedrijven.

Fiscale maatregelen tegen uitwonende grondeigenaren en gepensioneerden.

Een regeling, waardoor loonarbeid der gehuwde vrouw, voor zoover geen kostwinster, wordt voorkomen.

11. Verbetering van de werklozensteun. Uitbreiding der werkverschaffing; tewerkstelling zooveel mogelijk dicht bij de woonplaats der betrokkenen en afschaffing van het geldende rouleersysteem.

Uitbreiding van schoolvoeding en -kleding. Tegen zeer lage prijs of kosteloos beschikbaarstelling aan behoeftigen van producten van land- en tuinbouw, veehouderij en zuivelbedrijf, met name van die, welke niet dan tegen verliesgevende prijzen kunnen worden verkocht, waarbij de Regeering aan de producenten de door haar gegarandeerde prijzen uitbetaalt.

12. Betere verzorging van ouden van dagen door invoering van premievrij staatspensioen. Uitbouw der bestaande sociale verzekering.

Vastleggen van contractlonen in overheidsbestekken.

13. Als onmiddellijke maatregel tegen prijsstijging tengevolge van de devaluatie een evenredige verhooging van lonen en salarissen, steunuitkeeringen en lonen in de werkverschaffing, overeenkomstig het indexcijfer van de kosten van levensonderhoud.

Recht in plaats van geweld.

14. Onverzwakte handhaving van de eisch van nationale ontwapening en in verband hiermede belangrijke vermindering der militaire uitgaven en derhalve afwijzing van elke verzwaaring van personeele en financiële lasten. Steun aan het werk van de Volkenbond, voorzoover het inderdaad bedoelt het recht te dienen en het oorlogsgeweld uit te bannen. Geen deelname aan militaire sancties en hongerblokkades. Verbod van particuliere wapenfabricage.

Strafbaarstelling van ophitsing tot oorlog en pogingen tot verstoring der internationale verhoudingen.

Milde houding tegenover hen, die principieele bezwaren hebben tegen de militaire dienst.

Bewaring der volkskracht.

15. Bevordering der Zondagsrust.

Bestrijding van het alcoholisme, o.a. door invoering van Plaatselijke Keuze en steun aan drankbestrijding.

Bescherming der goede zeden.

Maatregelen in het belang der volksgezondheid. Bevordering van moreele werklozenzorg.

Zorg voor de jeugd.

16. Zooveel mogelijk opheffing der onderwijsverslechtering; verbetering van het vakonderwijs; uitbreiding van de leerplicht, mede ter bestrijding der jeugdwerkloosheid.

Ethische koloniale politiek.

17. Maatregelen tot sociale en geestelijke verheffing van de inlandsche bevolking en tot voorbereiding van zelfbestuur.

Bevordering der economische samenwerking tusschen Nederland, Oost-Indië en West-Indië.

Handhaving der politieke democratie.

18. Eerbiediging van de bestaande rechten en vrijheden des volks.

Behoud der evenredige vertegenwoordiging en van het algemeen kiesrecht. Afwijzing van elke dictatuur.

De C.D.U. verklaart zich, ter bereiking van het in dit verkiezingsprogram omschreven doel, bereid tot samenwerking met allen, die op de basis van handhaving der Christelijke grondslagen van ons volksleven en van de democratie, willen streven naar een politiek van sociale gerechtigheid, welvaart en vrede.

Zij acht zich, als draagster der Christelijk-Democratische gedachte, geroepen de strijd aan te binden tegen kapitalisme, militarisme en imperialisme. Overtuigd van de noodzakelijkheid der doorwerking en toepassing van de Christelijke beginselen van naastenliefde en gerechtigheid in het staatkundig en maatschappelijk leven, wil zij partij- en groepsegoïsme terugdringen en het "Christus boven alles!" in toepassing brengen bij de beoordeeling van alle economische en staatkundige vragen.